

Inhoudsopgave

Inleiding	7	Gezondheid	41
Portugese landstreken en regio's	9	Internet	42
		Kaarten	42
		Kleding	42
ACHTERGRONDEN	13	Klimaat	42
Geschiedenis	13	Literatuur	42
Prehistorie	13	Mindervaliden	43
De Romeinen	13	Musea	43
De Moren	14	Openingstijden	44
De dynastieën	14	Parkeren	44
De ontdekking van de wereld	15	Pech onderweg	45
Vriendschap met de Engelsen	15	Persoonlijke veiligheid	45
De republiek en de dictator	16	Restaurants	45
Het moderne Portugal	16	Taal	46
Bevolking	19	Teken	47
Taal en cultuur	19	Telefoneren	47
Stijl van leven	21	Tijdsverschil	47
Eten & drinken	21	Toeristeninformatie	47
Natuur	27	Verkeersregels	48
Architectuur	29	Weerbericht	48
Huizen	29	Wegen en tol	48
Munuelstijl	30		
		BEZIENSWAARDIGHEDEN	49
PRAKTISCHE INFORMATIE	33	Minho	49
Voor de reis	33	Hoogtepunten	52
Nuttige adressen	33	Het Noorden van Minho	52
Reisdocumenten/douane	34	Viana do Castelo	52
Vervoer naar Portugal	34	Caminha	54
Tijdens de reis	35	Valença do Minho	55
Vervoer in Portugal	35	Monção	55
Accommodatie	37	Ponte de Lima	56
Sport & beweging	38	Ponte da Barca	57
Van A tot Z	40	Parque Nacional da Peneda-Gerês	57
Alarmnummers	40	Het Zuiden van Minho	60
Brandstof	40	Barcelos	60
Drinkwater	40	Braga	62
Elektriciteit	40	Bom Jesus do Monte	64
Feestdagen	40	Citânia de Briteiros	66
Festivals en evenementen	40	Guimarães	67
Geld	41	Terras de Basto	70

Inhoudsopgave

Porto	71	Buçaco	130
Hoogtepunten	74	Het noorden	131
Historisch centrum	74	Viseu	131
São Bentostation en Ribeira	74	Sernancelhe	133
Torre dos Clérigos en Cordoaria	78	Trancoso	134
Buiten het historisch centrum	80	Almeida	134
Vila Nova de Gaia: porthuizen	80	Guarda	134
Mosteiro da Serra do Pilar	85	Serra da Estrela	137
Museu do Carro Eléctrico	85	Het zuiden	138
Wandelen langs de rivier	85	Belmonte	138
Casa da Música	87	Sabugal	140
Fundação de Serralves	87	Penamacor	140
		Monsanto	141
Douro en Trás-os-Montes	89	Idanha-a-Velha	143
Hoogtepunten	92	Castelo Branco	143
De Douro-vallei	92		
Penafiel	92	Estremadura en Ribatejo	145
Amarante	93	Hoogtepunten	147
Vila Real	95	Estremadura	147
Casa de Mateus	96	Ombal	147
Lamego	98	Leiria	149
De port-streek	99	Abdij van Batalha	150
Mogadouro	103	Nazaré	152
Miranda do Douro	103	Abdij van Alcobaça	153
Trás-os-Montes	104	Caldas da Rainha	155
Serra do Barroso	104	Óbidos	156
Chaves	105	Peniche	158
Bragança	107	Berlenga-archipel	159
Parque Natural de Montesinho	109	Torres Vedras	160
		Ribatejo	161
De Beira-provincies	111	Fátima	161
Hoogtepunten	114	Tomar	164
De kust	114	Barragem do Castelo de Bode	167
Arouca	114	Santarém	168
Ovar	115		
Aveiro	115	Rond Lissabon	169
Costa Nova	120	Hoogtepunten	172
Praia de Mira	123	Aanbevolen autoroutes	172
Figueira da Foz	123	Ten noorden van de Taag	172
Conímbriga	124	Ericeira	173
Coimbra	125	Azenhas do Mar	175

Inhoudsopgave

Monserate	176	Palácio de Belém	214
Sintra	177	Mosteiro dos Jerónimos	215
Palácio de Queluz	182	Planetário Calouste Gulbenkian	217
Cascais	183	Centro Cultural de Belém	218
Estoril	184	Jardim Botânico da Ajuda	218
Ten zuiden van de Taag	184	Palácio Nacional da Ajuda	220
Cabo Espichel	184	Buiten het centrum	220
Portinho da Arrábida	186	Cristo Rei	220
Serra da Arrábida	187	Ponte 25 de Abril	221
Palmela	188	MAAT	221
Alcochete	189	Museu da Água	222
Alcácer do Sal	190	Museu Nacional do Azulejo	223
		Museu Calouste Gulbenkian	224
		Parque das Nações	225
Lissabon	191		
Hoogtepunten	194		
Alfama	194	Alentejo	227
Castelo de São Jorge	194	Hoogtepunten	229
Miradouro da Graça	195	Het noorden: Portalegre	229
Miradouro de Santa Luzia	196	Castelo de Vide	229
Museu de Artes Decorativas	197	Serra de São Mamede	231
Sé	197	Marvão	232
São Vicente de Fora	198	Portalegre	234
Feira da Ladra	199	Crato	236
Museu do Fado	199	Elvas	238
Baixa en Avenida	201	Het midden: Évora	240
Praça do Comércio	201	Estremoz	240
Rua Augusta	203	Vila Viçosa	241
Elevador de Santa Justa	203	Évoramonte	243
Rossio en verder	204	Arraiolos	244
Museu da Sociedade de Geografia	204	Megalietentour	245
Bairro Alto en Estrela	206	Évora	247
Museu Nacional de Arte Antiga	206	Monsaraz	250
Jardim en Basílica da Estrela	207	Het zuiden: Beja	254
Miradouro de São Pedro de		Vidigueira	254
Alcântara	208	Moura	254
Solar do Vinho do Porto	208	Beja	255
Chiado	210	Mértola	256
Belém	211	De kust: Sines	257
Torre de Belém	211	Santiago do Cacém	257
Museu de Arte Popular	213	Sines	259
Monument der Ontdekkingen	213	Vila Nova de Milfontes	260

Inhoudsopgave

Zambujeira do Mar	262	Albufeira	288
Algarve	263	Alte	289
Hoogtepunten	266	De Barrocal	290
Westelijke Algarve en Lagos	266	Loulé	291
Natuurpark Costa Vicentina	266	Estoi & Milreu	291
Aljezur	268	Faro	293
Odeceixe	269	Tavira en Oostelijke Algarve	297
Cabo de São Vicente	270	Olhão	297
Sagres	271	Natuurpark da Ria Formosa	297
Salema	273	Tavira	299
Luz	274	Cacela Velha	301
Lagos	274	Vila Real de Santo António	301
Silves en Midden-Algarve West	277	Castro Marim	303
Serra de Monchique	277	Alcoutim	304
Alvor	280	Portugese woorden, begrippen en uitdrukkingen	305
Portimão	282	Over de auteur	308
Ferragudo	284	Register	309
Silves	285		
Faro en Midden-Algarve Oost	288		

De binnenplaats van de abdij van Alcobaca

Foto: Sergio Stakhnyk / Shutterstock.com

Inhoudsopgave

SPECIALE ONDERWERPEN

De grote ontdekkingsreizigers	16
Portugees: een wereldtaal?	17
De eilanden van Portugal	17
Koning wie?	18
3 x F: zoethouders voor het volk	20
Wijn: van port tot mader	23
Glamping!	38
Portugese cafés met een verhaal	46
De haan als nationaal symbool	61
Stijlen in port	83
Vinho Verde: groene wijn	93
Rosé en Mateus Rosé	97
Ria de Aveiro: van koorts naar zeevier	119
Op kastelentocht	135
Het kaasje van de sterren	139
Pombal: architect van de koning	148
Wie was Fátima?	163
Logeren in Alfama	200
Zit er nog meer muziek in Portugal?	202
Logeren in Baixa en Avenida	205
Logeren in Bairro Alto en Estrela	209
Het lekkerste taartje van Portugal	215
Logeren in Belém	219
Op de fiets	226
Creatief met kurk	237
De gemarmerde Alentejo	240
De sterrenhemel van Alqueva	252
Wijn uit de Algarve: sterren stralen	286

EEN AVOND/OCHTEND/

MIDDAG IN...	
Quinta de Santo António	102
Aveiro: Ovos Moles	118
Costa Nova	121
Portagem: Terrius	235
Amendoeira	245
Vinhos do Alentejo	249
Sabores de Monsaraz	253
Casa do Lago	261
Caldas de Monchique	278
Herdade da Corte	296
Moinho das Marés	298

WIJNRROUTE

Port-streek	99
-------------	----

WANDELTIPS

Caminho Português	58
Rota Vicentina	267
Via Algarviana en Monchique	281

OPGENOMEN KAARTEN

Portugal, overzichtskaart	6
Portugal, geografisch	8
Minho	50-51
Porto	72
Douro en Trás-os-Montes	90-91
De Beira-provincies	112-113
Estremadura en Ribatejo	146-147
Rond Lissabon	170-171
Lissabon	192-193
Alentejo	228
Algarve	264-265

ge verdeeldheid dat zij als machthebbers kwetsbaar waren.

DE MOREN

Nog een overheerser die veel bijdroeg aan het Portugees erfgoed waren de Moren. Een leger van Berbers en Arabieren uit Noord-Afrika arriveerde in 711 en bleef bijna 500 jaar in Portugal. De Moren verspreidden de Islam in hun nieuwe kolonie, maar stelden zich niet dwingend op. Zij vonden het normaal om samen te werken met mensen van een ander geloof en brachten welvaart in het land. Met hulp van irrigatiesystemen en watermolens gingen de inwoners gewassen als tarwe, rijst en citrusvruchten verbouwen. Mijnbouw leverde koper en zilver op en ook de keramiekindustrie floreerde. Waar je in Portugal niet naast kunt kijken zijn azulejos, de typische geglazuurde tegels. Sporen van de Moren vind je vooral terug in de Algarve, waar je niet zelden in een kerktoren nog de vorm van een Moorse

minaret kunt herkennen. Ook zijn veel van de kastelen die je nu nog fier op een heuvel boven steden en dorpen ziet staan van oorsprong Moorse vestingen. In Mértola staat zelfs een kerk met een authentieke mihrab, een gebedsnijs die de gebedsrichting van Mekka aangeeft (zie p. 256).

DE EERSTE DYNASTIEËN

Ondanks de religieuze tolerantie van de Moren was het verzet, dat eind 9de eeuw in het noorden van Portugal ontstond, christelijk georiënteerd. De herovering van het rijk, de Reconquista, duurde enkele eeuwen en een steeds groter deel van het huidige Portugal kwam te vallen onder Portucale (de regio tussen de rivieren Lima en Douro) en zijn toenmalige regeerders, het huis van Castilië. In 1095 schonk koning Alfonso VI van Castilië – als dank voor de hulp in de strijd tegen de Moren – het graafschap Portucale aan zijn schoonzoon Hendrik van Bourgondië. Tijdens de Slag bij Ourique in 1139 behaalden de Portugezen een belangrijke overwinning op de Moren en vanaf dat moment ging het bergaf met de Arabische overheersing. Hendrik voegde Portucale en Coimbra samen en zijn zoon Afonso Henriques verklaarde het graafschap niet lang daarna onafhankelijk. Hij werd gekroond als Afonso I, de eerste koning van Portugal, en riep zijn geboorteplaats Guimarães uit tot hoofdstad.

De koning had bij zijn strijd hulp gekregen van kruisvaarders uit Noord-Europa, op doorreis naar Jeruzalem. Uit dankbaarheid stichtte hij de Abdij van Alcobaca en schonk de kruisvaarders vruchtbaar land. Van deze kruisvaarders tref je nog vele sporen in Portugal, waarvan het door de Tempeliers gestichte Convento de Cristo in Tomar het indrukwekkendst is (zie p. 164). Koning Dinis versterkte de Portugese identiteit door het

Azulejo met Moorse motieven

instellen van het Portugees als bestuurstaal en de taal waarin troubadours hun liederen en verhalen brachten. Ook creëerde hij een netwerk van markten en bevorderde hij de binnenlandse handel. Door het bouwen van kastelen aan de grens hield hij de Spanjaarden (Castilianen en Galiciërs) op afstand. Na Dinis' dood in 1325 raakte Portugal niettemin in een neergaande spiraal door pestepidemieën en hernieuwde aanvallen van over de grens. Pas aan het begin van de 15de eeuw kwam er, onder João I en vooral dankzij zijn zoon Henrique, een nieuwe bloeiperiode.

DE ONTDEKKING VAN DE WERELD

Henrique (later bekend als Hendrik de Zeevaarder) was de vierde zoon van João I en uitermate geïnteresseerd in zeevaart en astronomie. Onder zijn leiding voeren schepen uit om de wereld te ontdekken. In Amerika, Afrika en Azië werden forten gebouwd, handelsallianties gesloten en ge-

bieden ingenomen. De Portugezen liepen voorop in scheepsbouw en navigatie, wat dit kleine land een enorm zelfvertrouwen gaf. De overzeese gebieden brachten veel rijkdom, wat tot uiting kwam in het overvloedig decoreren van gebouwen en de introductie van exotische goederen als zijde, goud, porselein en specerijen. Dit leidde ook tot overmoed, verkwisting en aan het eind van de 16de eeuw tot ondergang. In 1580 nam de Spaanse koning Filips II de macht over en werd Portugal opnieuw door Spanje geregeerd. Pas in 1640 wisten de Portugezen de Spanjaarden, met hulp van de Fransen, te verdrijven. De ontdekking van goud en edelstenen in Brazilië leidde vanaf 1700 opnieuw tot welstand, maar door een vernietigende aardbeving in en rond Lissabon in 1755 ging het in het land toch weer bergafwaarts.

VRIENDSCHAP MET DE ENGELSEN

De banden tussen Portugal en Engeland zijn altijd innig geweest, bezegeld door al-

Het Monument der Ontdekkingen

Glamping, een samentrekking van glamoereus en kamperen, is in de mode en trekt ook mensen aan die weinig moeten hebben van gewoon kamperen. Bij Glamping hoef je doorgaans niet met de WC-rol onder de arm naar het toiletgebouw te lopen, staat je onderkomen compleet ingericht op je te wachten en vier je toch vakantie in de natuur. Het Engelse Canopy & Stars verzamelt unieke adressen in een aantal Europese landen, waar glamping nog extra bijzonder

wordt omdat je niet op een reguliere camping staat. Met kamperen heeft het weer iets minder van doen, want er worden ook huisjes verhuurd. In Portugal vind je onder meer een safaritent op een lavendelfarm in Minho, een hippie-caravan in de Algarve, een houten huis boven de rivier Sever in Alentejo, een yurt in Beira en een lodge aan het water in Alentejo (zie p. 261). Kijk voor meer inspiratie op www.canopyandstars.nl/glamping.

SPORT & BEWEGING

Het gevarieerde landschap en het doorgaans mooie weer van Portugal nodigen uit tot sporten en bewegen in de buitenlucht. Van wandelen tot surfen en van mountainbiken tot golfen.

Wandelen

Portugal is een populair wandelland. Je vindt er internationale en regionale lange-afstands-routes:

- het Europese Kustpad (E9) voert vanaf de Baltische Staten naar Cabo de São Vicente in de Algarve en wordt gemarkeerd door wit-rode plaatjes of verfvingen. De route is niet overal even goed aangegeven, maar dat is vaak ook een kwestie van in de buurt van de zee blijven.
- Caminho Português: een combinatie van pelgrimsroutes die vanaf Lissabon naar Santiago de Compostela voeren (zie p. 58).
- Via Algarviana is een route die tussen het westen en oosten van de Algarve voert (zie p. 281).

- Rota Vicentina: kustroute in Alentejo en Algarve (zie p. 267).

Naast deze internationale en regionale routes vind je overal in Portugal korte gemarkeerde of beschreven wandelroutes. Je kunt prachtig wandelen in Nationaal Park Peneda-Gerês en in de vele natuurparken die je in heel Portugal vindt. Bij de beschrijving van de parken in deze reisgids vind je waar mogelijk informatie over wandelingen.

Fietsen en mountainbiken

Portugal is geen typisch fietsland zoals Nederland en België dat zijn. Je vindt er weinig fietspaden en kunt er evenmin overal fietsen huren. Toch nodigt het Portugese landschap uit tot fietsen. Zo is het in grote delen van Alentejo prima te doen om met een toerfiets tochten te maken over de vaak rustige en vlakke wegen. In de bergachtige natuurgebieden in het noorden en oosten van Portugal vind je juist fijne paden om te mountainbiken. Ook kan je geregeld bij accommodaties een fiets huren voor een of enkele dagen. En net als bij ons vind je in Portugal verkeersvrije routes op voormalige spoorbanen (ecopista).

Kijk voor informatie over fietsvakanties in Portugal eens op:

- www.bijzonderportugal.nl
- www.fietsvakantiesportugal.nl
- www.opdefiets.net/portugal
- www.ciclovia.pt (fietsroutes en -paden in Portugal).

Deze reisorganisaties bieden compleet verzorgde fietsvakanties aan:

- www.snp.nl
- www.djoser.nl
- www.kras.nl

Een leuk adres voor mountainbiken in de Algarve is www.themountainbikeadventure.com.

Watersporten

Zwemmen: de westkust van Portugal is doorgaans minder geschikt om te zwemmen. De golven zijn te hoog en de stroming is onbetrouwbaar. Langs de zuidkust is de zee in het westen nog wel wild, maar naar het oosten toe worden de golven minder hoog. Wees altijd voorzichtig en informeer

in je hotel waar je veilig kunt zwemmen. Veel hotels beschikken over een zwembad, ideaal voor als je baantjes wilt trekken.

Surfen: dankzij de hoge golven is de Portugese kust een paradijs voor surfers. Een overzicht van goede surfstranden en surflessen vind je op www.surfeninportugal.nl.

Kajakken, kanoën, raften, zeilen, vissen: www.portugal-sport-and-adventure.com.

Golfen

Portugal is een populair golfland, met zo'n zestig prachtig gelegen banen. Vooral de Algarve staat bekend als een eersteklas golfbestemming. Langs de kust liggen maar liefst 42 banen, die goed zijn onderhouden en over sfeervolle, luxe clubhuizen beschikken. In de rest van Portugal is de spoeling een stuk dunner. Een overzicht van de golfbanen in Portugal vind je op de website van de Portugese golffederatie: www.fpg.pt. Deze site is helaas alleen in het Portugees. Je vindt ook vele Portugese banen op de Engelstalige site www.top100golfcourses.co.uk.

Prachtige wandelroutes langs de kust

Foto: Shutterstock

ALGARVE

PORTIMÃO

Als je van een afstand de hoogbouw van Portimão ziet opdoemen, kan je niet vermoeden hoe charmant deze oude havenstad aan de Rio Arade tegelijk ook is. Ze heeft karakter, historie en nog altijd een traditionele, natuurlijke haven langs de rivier. Het is er bedrijvig wanneer de dagvangsten worden binnengebracht en uit de eethuisjes langs de kade stijgt een verleidelijke geur op van gegrilde sardines. Op de lange promenade aan de rivier kan je heerlijk wandelen en genieten van het uitzicht op de rivier en het fraaie dorp Ferragudo aan de overkant. Het oude centrum is te vinden rond de autovrije Rua Vasco da Gama. Je vindt hier en in straten als Rua Dr João Vitorino, Rua Direita en Largo I de Dezembro leuke winkels, die niet alleen gericht zijn op toeristen. Het Largo is ingericht als park, met fontein en bloembedden en banken met felgekleurde azulejos die gebeurtenissen uit de Portugese geschiedenis afbeelden. De ban-

ken dateren uit 1924, toen de uit de stad afkomstige president Manuel Teixeira Gomes Portimão stadsrechten verleende. In die periode maakte Portimão een bloeiperiode door, wat nog altijd te zien is aan de betegelde gevels en smeedijzeren balkons in de art nouveau-stijl die toen populair was. Nog meer tegeltableaus tref je in de kerk Nossa Senhora de Conceição (Rua da Igreja). Net als vele andere gebouwen stortte deze 14de-eeuwse kerk tijdens de aardbeving van 1755 in, maar ze werd later herbouwd. Het portaal met beeldhouwde kapitelen is nog origineel, binnen zijn de fraaie azulejos van later tijd.

Praia da Rocha, het strand van Portimão, bevindt zich zo'n 3 kilometer buiten de stad en bestaat uit kleine zanderige baaien tussen rode en okergele kappen. Op het punt waar de Arade uitmondt in zee ligt de 16de-eeuwse vesting Fortaleza de Santa Catarina, bereikbaar via uit de rotsen gehakte trap treden. Vanaf hier is het uitzicht weids.

Nossa Senhora de Conceição

Foto: Shutterstock

Praia da Rocha

Foto: Shutterstock